

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Verslagen waterstaatkundige toestand regionale keringen

Datum

25 februari 2014

Documentnummer

3544396

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Waterstaatkundige toestand regionale waterkeringen

Aanleiding

In de Verordening water Noord-Brabant (verder: de verordening) zijn de regionale waterkeringen van de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel aangewezen en genormeerd. Daarbij zijn kaders opgenomen met betrekking tot het vaststellen van beheersinstrumenten, het uitbrengen van een verslag en het tijdstip waarop de keringen aan de normen moeten voldoen.

Overeenkomstig de verordening hebben de waterschappen najaar 2013 ieder een 'Verslag waterstaatkundige toestand regionale keringen' (verder: het verslag) uitgebracht waarin zij over deze zaken rapporteren.

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn bevoegd tot het aanwijzen en normeren van regionale keringen.

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om op verzoek van het dagelijks bestuur van een waterschap een tijdstip vast te stellen waarop de keringen aan de normen moeten voldoen dat afwijkt van het in verordening genoemde tijdstip en om na overleg met het dagelijks bestuur het tijdstip en de frequentie van verslaglegging vast te stellen.

Kernboodschap

1. *De beheersituatie van de regionale keringen en het inzicht in de waterstaatkundige toestand van de regionale keringen is de afgelopen jaren sterk verbeterd.*

De waterschappen hebben de verplichtingen volgens de verordening in onderlinge samenwerking en in overleg met de provincie voortvarend opgepakt. In de afgelopen jaren hebben zij de beheersinstrumenten (legger en beheerregister) voor zowel de compartimenteringskeringen als de genormeerde keringen (geactualiseerd) vastgesteld. De waterschappen hebben ook gezamenlijk voor de eerste maal een intensieve systematische toetsing van de genormeerde regionale keringen uitgevoerd.

2. *De eerste systematische toetsing van de genormeerde keringen heeft aan het licht gebracht dat op veel plaatsen de regionale waterkeringen niet aan alle eisen voldoen.*

De waterschappen hebben - met onze instemming - deze eerste toetsing gericht op de vier meest cruciale faalmechanismen. Het zogenoemde veiligheidsoordeel vormt de uiteindelijke resultante van de toetsing. De score 'Voldoet niet' leidt in beginsel tot een verbeteropgave, maar in sommige gevallen kan nader onderzoek en/of geavanceerd toetsen alsnog tot een veiligheidsoordeel 'Voldoende' leiden.

In onderstaande tabel is het resultaat van de toetsing van de drie waterschappen weergegeven.

	Waterschap Aa en Maas	Waterschap Brabantse Delta	Waterschap De Dommel
Regionale kering			
~ genormeerd (km)	46	203	22
~ voldoet niet (km)	7,7	117	19
Kunstwerken			
~ totaal	15	126	18
~ voldoet niet	1	87	15

3. *Gedeputeerde Staten hebben het tijdstip waarop de waterschappen Aa en Maas en De Dommel de verbeteringen gereed dienen te hebben, vastgesteld op respectievelijk 31 december 2018 en 31 december 2020.*

In de verordening is opgenomen dat de regionale keringen op 31 december 2015 aan de normen voldoen. De waterschappen hebben al eerder aangegeven dat zij er met het oog op de afronding van de toetsing en de gebruikelijke doorlooptijd voor dergelijke projecten mogelijk niet in zouden slagen om hieraan te voldoen. De toetsingen hebben een tegenvallend resultaat opgeleverd met als consequentie een omvangrijkere verbeteropgave dan eerder werd verwacht.

Datum

25 februari 2014

Documentnummer

3544396

De door de waterschappen Aa en Maas en De Dommel aangegeven planning achten wij - rekening houdend met een gebruikelijke projectplanning en afstemming met de meerjarenbegroting - reëel. Wij hebben de voorgestelde data overeenkomstig vastgesteld. Waterschap Brabantse Delta hebben wij gevraagd om de voorgestelde planning (2020 gereed) - gezien de omvang van de verbeteropgave en rekening houdend met de financiering van de maatregelen - nog eens tegen het licht te houden. De einddatum voor dit waterschap stellen wij vast zodra we over deze nadere informatie beschikken.

Datum

25 februari 2014

Documentnummer

3544396

Alle drie de waterschappen zijn gestart met de voorbereidingen voor de noodzakelijke verbeteringen. De vertraging om het stelsel aan de norm te laten voldoen, is ongewenst maar onontkoombaar. Dit wijkt ook niet wezenlijk af van het landelijke beeld; ook elders in het land lukt het niet overal om in 2015 gereed te zijn.

Er is overigens nergens sprake van ernstige problemen die onmiddellijk ingrijpen vergen. Bovendien kunnen de waterschappen door het verbeterde inzicht in de waterstaatkundige toestand in hun calamiteitenorganisatie nu rekening houden met de geconstateerde tekortkomingen en eventueel te treffen noodvoorzieningen.

De verantwoordelijkheid om de keringen aan de eisen te laten voldoen ligt primair bij de waterschappen. Hierbij is ook de financiering van de maatregelen van belang; de beschikbaarheid van middelen kan tot een noodzakelijke temporisering van de uitvoering leiden. Wij hebben echter de verwachting dat de waterschappen aan het opheffen van de tekortkomingen hoge prioriteit toekennen.

Wij hebben met de waterschappen afgesproken dat zij ons in 2016 een voortgangsrapportage aanleveren over de verbeteringen en in 2019 een tweede verslag uitbrengen. Dat is dan o.a. gebaseerd op een volledige toetsing van de dijkvakken en kunstwerken die nu zijn goedgekeurd.

4. *De waterschappen Brabantse Delta en De Dommel hebben bij het verslag voorstellen gedaan voor het aanpassen van het stelsel van regionale keringen.*

Het verzoek van waterschap De Dommel betreft een deel van de keringen langs de Essche Stroom. Uit onderzoek van het waterschap blijkt dat deze over een lengte van ca 6 km een minder belangrijke betekenis te hebben en als regionale waterkering kunnen vervallen. De voorstellen van Brabantse Delta zijn nog in onderzoek.

Consequenties

1. *De beheersituatie van de regionale keringen en het inzicht in de waterstaatkundige kwaliteit van de regionale keringen is de afgelopen jaren sterk verbeterd, dit is een positieve ontwikkeling. De verbeteropgave die voortvloeit uit de toetsing vergt extra*

aandacht van de provincie vanuit de rol als toezichthouder.

Datum

25 februari 2014

Documentnummer

3544396

De waterschappen zijn van plan om de tekortkomingen voortvarend aan te pakken. De provincie zal de voortgang nauwgezet volgen en waar mogelijk - bijvoorbeeld door in te stemmen met verzoeken om de gecoördineerde projectprocedure volgens de Waterwet toe te passen - meewerken aan een snelle planprocedure. Wij zullen dit onderwerp agenderen voor het formele jaarlijkse toezichtsoverleg met het waterschap.

2. *De voorstellen voor de aanpassing van het regionale stelsel betrekken wij komend voorjaar bij een voorstel aan Provinciale Staten tot aanpassing van de verordening.*

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing

Communicatie

De waterschappen zijn geïnformeerd over de gefaseerde afhandeling van hun voorstellen en over deze Statenmededeling.

Vervolg

1. De voorstellen van de waterschappen voor aanpassing van het regionale stelsel betrekken wij binnenkort bij een voorstel aan Provinciale Staten voor het aanpassen van de verordening.
2. Terzijde merken wij op dat de waterschappen momenteel ook onderzoek uitvoeren naar het doelbereik van de in de verordening vastgelegde normen voor wateroverlast. De waterschappen zullen ons daarover medio dit jaar verslag uitbrengen.

Bijlagen

Geen

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H. J. van de Donk mw. ir. A.M. Burger

Auteur: J.W. Sonnevijlle, jsonnevijlle@brabant.nl, (073) 680 80 91